

Cursus Cyberlink **PowerDirector 12 / 13**

Cursus inhoud:

	Blz.
1. Algemene informatie	2
2. Start	3
3. Vastleggen (inlezen) van materiaal	4
4. Bewerken videomateriaal	5
5. Plaatsen van overgangen	9
6. Invoegen van foto's en titels	10
7. Audio toevoegen en bewerken	11
8. Effecten toevoegen	12
9. Produceren	13
10. Schijf maken	14
11. MultiCam	15
12. Thema ontwerper	16
13. Aanvulling voor PowerDirector 13	17

1. Algemene informatie

Deze cursus is bedoeld voor mensen die met PowerDirector gaan beginnen.

Het programma kent 4 hoofdfuncties :

1. Vastleggen.

Eerst moet de film van de camera worden overgebracht naar de computer.

2. Bewerken.

In deze bewerking kunt u delen van de film verwijderen, het geluid aanpassen, ook kunt u titels, foto's, muziek en spraak toevoegen.

3. Produceren.

Deze functie is om van het resultaat een bestand te maken voor de mediaspeler, maar ook om op internet te publiceren.

4. Schijf maken.

Deze functie is om het resultaat op DVD of BluRay te zetten met eventueel een menu om te kunnen kiezen uit meerdere film's.

PowerDirector 12 is een 64 bits programma, dit betekent dat het op een 64 bits computer sneller werkt dan op een 32 bits computer.

Het programma kan ook 3D video bewerken, maar in deze beschrijving gaan we daar niet op in.

Systemeisen:

[Hier](#) vindt u de systeemvereisten.

http://www.cyberlink.com/products/powerdirector-ultra/spec_en_EU.html

Snellere processor en / of meer geheugen geven uiteraard een prestatieverbetering.

NB. PowerDirector wordt geleverd in 5 soorten :

- PowerDirector 12 DeLuxe
- PowerDirector 12 Ultra
- PowerDirector 12 Ultimate
- PowerDirector 12Ultimate Suite
- Director Suite

[Hier](#) vindt u de verschillen tussen de pakketten.

http://www.cyberlink.com/products/powerdirector-ultra/compare_en_EU.html

Geregistreerde gebruikers kunnen bij [DirectorZone](http://directorzone.cyberlink.com/) <http://directorzone.cyberlink.com/> van Cyberlink een groot aantal cursus-filmpjes (engels) bekijken en extra toevoegingen gratis downloaden.

2. Start

Dit is het openingsscherm.

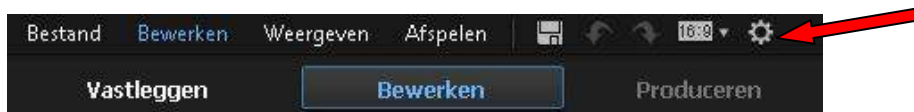
< Hiermee start het bewerken.

< Dit is een functie om, nadat u het te gebruiken materiaal hebt geselecteerd, automatisch een film samen te stellen.

< Hiermee kunt u een diashow maken.

Hierboven kunt u aanvinken dat bij het starten van PowerDirector direct de bewerkingsmodule wordt gestart.

Met deze knop komt u in het menu om uw persoonlijke voorkeuren in te stellen.

Hier ziet u het instellingenmenu.

Bekijk deze en pas de benodigde instellingen aan, zoals bestandslocaties, de meest gebruikte beeldresolutie en standaardtijden voor foto's en overgangen.

3. Vastleggen (inlezen) van materiaal

Als u **Vastleggen** kiest gaat het programma eerst de aanwezige apparaten detecteren.

1 DV camcorder

2 HD camcorder

3 TV signal

4 Digitale TV

5 Webcam

6 Microfoon

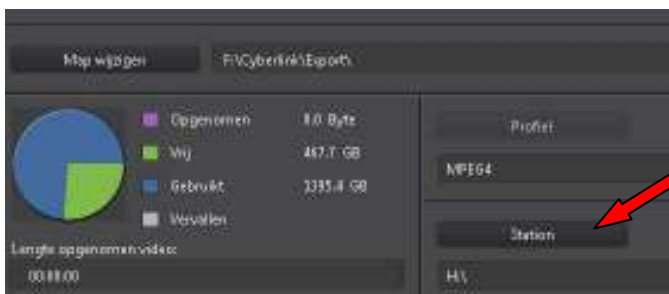
Hiermee kunt u tekst inspreken, maar ook bij **Bewerken** kan dat (blz.11).

7 CD

Hiermee kunt u muziek van een CD naar de computer overzetten (blz.11).

8 Extern apparaat

Dit gebruikt u wanneer een camera niet herkend of ondersteund wordt.

Wordt de camera of het geheugenkaartje niet herkend, kijk dan dmv de **Verkenner** welke diskletter u nodig hebt.

Selecteer dan hier de juiste disk.

Wordt de camera of het geheugenkaartje nu wel herkend, dan ziet u de hoofdstukken. Hier kunt u eventueel selecteren wat u wilt opnemen. Helaas werkt dit erg traag. U kunt veel beter de bestanden met de verkenner kopiëren. Maak hiervoor een nieuwe map aan met een **logische naam**.

Wilt u wel op deze manier opnemen, of als u van een herkende camera opneemt, moet u met de knop **Map wijzigen** instellen waar de film moet worden opgeslagen.

Met de knop **Opnemen**

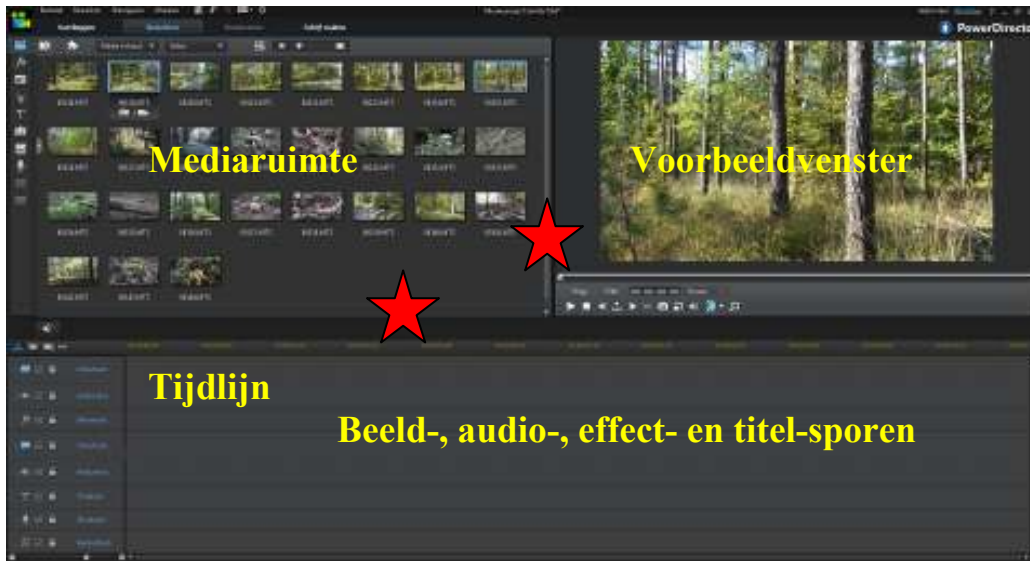

start u de opname.

Wordt de camera het geheugenkaartje of de videobestanden nog niet herkend, kiest u bij het diskstation de map **Private/AVCHD/BDMV/Stream**. Daar vindt u de videobestanden.

Als u een film van een DV-camera of analoog signaal hebt opgeslagen kunt dat in scènes verdelen door te rechtsklikken op de film in de **Mediaruimte** en kiezen **Scènes detecteren**.

4. Bewerken videomateriaal

In de **Mediaruimte** staat het te gebruiken materiaal zoals Video, Audio, Foto's, Kleurenkaarten en Achtergronden. U kunt grootte van de sporen- en Mediaruimte aanpassen door op de met gemarkeerde plekken met ingedrukte linker muisknop te slepen.

In het **Voorbeeldvenster** ziet u het geselecteerde beeld uit de **Mediaruimte** of het beeld op de tijdslijn dat u afspeelt.

Met het driehoekje stoppen. Veel

kunt u het afspelen starten en eenvoudiger is het om de

Spatiebalk van het toetsenbord te gebruiken om afspelen te starten of stoppen.

Als u in het Sporengedeelte de linker verticale lijn naar rechts sleept, ziet de namen van de sporen. U ziet van boven naar onder:

- Video- en Audiotrack dit is gekoppeld, maar kan worden ontkoppeld
- Effecttrack dit is effecten op te plaatsen
- Video- en Audiotrack dit is gekoppeld, maar kan worden ontkoppeld
- Titeltrack hier komen de titels
- Stemtrack hier komt de met microfoon ingesproken tekst
- Muziektrack hier kunt u muziek plaatsen

Zodra u het 2° Video/Audiotrack in gebruik neemt, wordt er automatisch een 3° track toegevoegd.

Als u in de balk met tijden boven de sporen met de ingedrukte linker muisknop naar links of rechts sleept, kunt u de tijdslijn uitrekken of inkrimpen.

Dat is soms handig om een beter totaal overzicht te krijgen of iets in detail te zien. U kunt de tijdslijn zelfs tot 1/10 frame in detail zien.

Met deze knop onder de sporen kunt u ook de tijdslijn aanpassen.

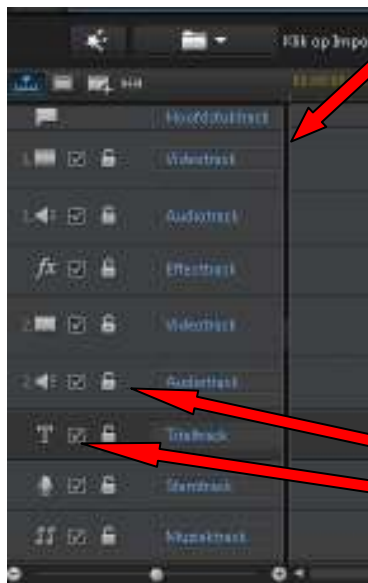

Met deze knop kunt u de grootte van de pictogrammen in de **Mediaruimte** instellen.

Met de knop **Media-inhoud** kunt u kiezen uit **Kleurenkaarten** en **Achtergronden** en **Gedownload** (van bv. [DirectorZone](http://www.directorzone.nl)). Deze kunt eventueel gebruiken bij titels.

Met de knop **Alle Media** wordt ingesteld of de **Mediaruimte** de Video, Audio, Afbeeldingen of alles laat zien.

Met de knop **Bibliotheek** kunt u de items in de Mediaruimte beheren, verwijderen, importeren of exporteren.

Door deze lijn te verslepen ziet u de namen van de sporen. Het **Hoofdstuktrack** gebruikt u om een menu te maken voor een DVD- of BluRay-disk.

Het volgende **Videotrack** is voor de video. Deze sporen zijn gekoppeld, maar kunnen met een rechtsklik in de scène wordt ontkoppeld.

Het **Effecttrack** is vanzelfsprekend voor effecten.

Dan is er weer een **Videotrack**.

Daaronder is het **Titeltrack** voor titels en het **Stemtrack** om tekst met de microfoon in te spreken.

Ten slotte het **Audiotrack** om muziek aan de film toe te voegen.

Met het slotje in het spoor kunt u een spoor blokkeren en met het vinkje er voor kunt kiezen of het spoor zichtbaar moet zijn of niet.

NB. Vergeet niet het later weer aan te zetten.

De meeste knoppen zijn wel duidelijk, als u de muis boven een knop houdt, wordt de functienaam getoond. Met deze knop stelt u de beeldkwaliteit in voor het voorbeeldvenster. Er zijn 5 kwaliteiten, als het beeld schokkerig verloopt is de computer niet krachtig genoeg voor de gekozen kwaliteit. Deze instelling is niet van invloed op het eindproduct.

Met de knop **Camera** kunt u een foto nemen van het beeld in het voorbeeldvenster. U kunt een naam opgeven en vindt **de opname terug in het mediavenster bij de afbeeldingen**.

Met **Voorbeeldweergave op tweede scherm** kunt u het instellen dat afspelenvenster naar een 2e beeldscherm wordt verplaatst.

Met de knop **Frag...** en **Film** kiest u of alleen de huidige scène op de tijdlijn moet worden afgespeeld of tot het einde van de tijdlijn. Aan het einde springt het afspeelvenster helaas naar het begin van de tijdlijn. Met de knoppen **Home** en **End** op het toetsenbord kunt u naar het begin of einde springen. Met de knop **Passen** kunt u de grootte van het voorbeeldvenster instellen.

de opname terug in het mediavenster bij de afbeeldingen

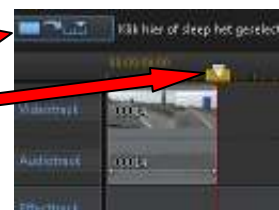
PowerDirector heeft meerdere sporen; het programma kijkt van **onder naar boven** door de sporen heen. U gebruikt dus eerst het bovenste spoor en een tweede spoor met video of titel komt op een spoor daar onder.

Als u even met de montage bezig bent klik dan op **Bestand en Opslaan als**, geef het project een (logische) naam en let op waar u het opslaat. Wilt u later weer eens opslaan kunt u klikken op de knop links in dit plaatje. Standaard wordt het project iedere 10 minuten opgeslagen, u kunt bij instellingen deze tijd aanpassen. De andere twee knoppen zijn voor **Ongedaan maken** en **Opnieuw**.

Vaak is **Ongedaan maken** beter dan zelf de laatste actie(s) te herstellen.

Als u in de Mediaruimte een scène hebt geselecteerd kunt u die naar de tijdlijn slepen of de knop **Toevoegen aan geselecteerde track** gebruiken. Let op; de scène wordt ingevoegd op het punt waar de afspeler

wijzer staat. U moet dan steeds met de toets **End** naar het einde gaan, het is eenvoudiger de scène naar de tijdlijn te slepen. Als u de nieuwe scène precies tegen de vorige scène legt verschijnt deze zwarte lijn. Als u de nieuwe scène gedeeltelijk over de vorige scène legt verschijnt dit beeld.

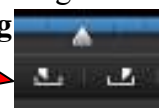

- **Overschrijven**
het laatste deel van de vorige scène wordt gewist.
- **Hier invoegen en fragmenten ...**
het laatste deel van de vorige scène wordt achter de ingevoegde scène geplaatst.
- **Hier invoegen en alle fragmenten ...**
het laatste deel van de vorige scène wordt achter de ingevoegde scène geplaatst en items op andere sporen worden ook verplaatst.
- **Crossfade**
er wordt een overgang ingevoegd over beide scènes.

U kunt een scène inkorten door met de muis op de rand van de geselecteerde scène te klikken als u een **Pijl links/rechts** ziet en te verslepen. Dit kunt zowel op het begin als het einde doen. Als u de afspelerwijzer op het punt in de scène zet waar u de scène wilt knippen, kan dat met de knop **Splitsen** boven het 1e spoor. Daarna kunt u het linker of rechter deel verwijderen door het te selecteren (aanklikken) en op de prullenbak te klikken of met de toets **DEL** op het toetsenbord.

Met de knop:

- **Wijzigen** kunt u een aantal zaken aanpassen, voornamelijk is het voor afbeeldingen.
- **Trimmen** kunt u delen van een scène selecteren. Als u klikt op **Meervoudig trimmen** en de scène laat afspelen dan kunt u met deze knoppen bepalen waar de start- en stop-punten van de scène liggen.
- **Retoucheren** hier vindt u een aantal mogelijkheden om de kleur en belichting van de film aan te passen. Het **Stabiliseren** werkt bijzonder goed.
- **Power Tools** hier kunt u de film achteruit laten spelen, vertraagd of versneld en de scène kantelen, bv. horizon rechtzetten.

- **Sleutelframe** hiermee kunt u de belichting, kleur, rotatie, positie en geluidsvolume in stapjes laten veranderen.
- **Geluid bewerken** dit is uiteraard om het geluid te bewerken.

Op het 2e videospoor kunt u een scène of foto plaatsen die u door het beeld op het 1e videospoor ziet, dit heet **Beeld in Beeld**.

U sleept de scène naar het 2e videospoor (er komt automatisch een 3e spoor bij) op het gewenste punt op de tijdlijn.

U selecteert de scène op het 2e spoor door er in te klikken. In het voorbeeldvenster ziet u in de omtrek witte stippen.

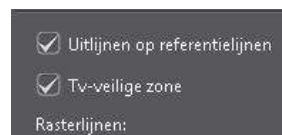
Als u er een aanklikt en versleept wordt dit beeld kleiner en ziet u het andere beeld er achter verschijnen.

Als u ergens in het verkleinde beeld klikt, ziet u een vierkant kruis en kunt u het beeld verplaatsen. Als u op de blauwe cirkel klikt kunt u het beeld draaien.

Op de hoeken ziet u ook blauwe vierkantjes. Als u die aanklikt en versleept kunt u de vorm van het venster wijzigen, deze manier veroorzaakt wel een vertekening van het beeld.

Als deze scène is geselecteerd en u klikt op **Wijzigen** kunt u er een rand omheen zetten. U ziet in bovenstaande afbeelding ook een raster. Dat is één van de instellingen bij **Weergave** namelijk **Tv-veilige zone**. Bij weergave van de film later op de televisie verliest u wat langs de randen. Titels en Beeld in beeld moet dus binnen het raster blijven.

Soms is het nodig het geluid van de video te verschuiven. Als rechtsklikt op de scène op de tijdlijn kiest u **Video en Audio ontkoppelen**. Nu kunt u het geluid verschuiven terwijl de video blijft staan. Dat kan nuttig zijn als u het geluid wilt horen voordat het beeld start.

5. Plaatsen van overgangen

Een overgang laat de beelden in elkaar overgaan. Met de knop **Overgangsruimte** komt u in het overzicht. U ziet nu een aantal mappen met soorten overgangen.

Vindt u een leuke dan kunt u deze met een rechtsklik in het plaatje toevoegen aan **Mijn Favorieten**.

Zo kunt u de meest gebruikte handig bij elkaar plaatsen.

Als u een overgang aanklikt, ziet u welk effect deze geeft in het afspeelvenster.

U sleept vervolgens de gekozen overgang op de scheiding van de scènes.

De overgang kan ook links of rechts van de scheiding geplaatst worden, maar dan ontstaat er een zwart beeld tijdens het afspelen.

Dit kan wel handig zijn aan het begin of einde van de film.

Bij **Instellingen** vindt u onder **Bewerken** de standaardtijd voor onder andere de overgang. Dat kunt u uiteraard aanpassen.

U kunt ook op de tijdlijn de tijdsduur aanpassen door met de muis (als u de dubbele pijl ziet) naar links of rechts te slepen.

Een overgang verwijderen op de tijdlijn kan door deze aan te klikken en met **DEL** te verwijderen. Het kan ook door een rechtsklik op de overgang.

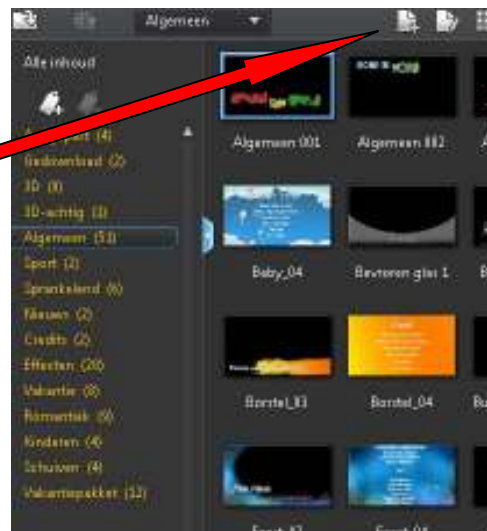
Dan ziet u ook de mogelijkheid **Overgang aanpassen**, hier kunt u ook de tijd wijzigen of de richting.

6. Invoegen van foto's en titels

Als u **Afbeeldingen** kiest in de **Mediaruimte**, kunt u een foto kiezen en deze naar de tijdlijn slepen. De tijdsduur is ingesteld bij **Instelling** en **Bewerken**. Dat kunt u uiteraard aanpassen. U kunt ook op de tijdlijn de tijdsduur aanpassen door met de muis (als u de dubbele pijl ziet) naar links of rechts te slepen.

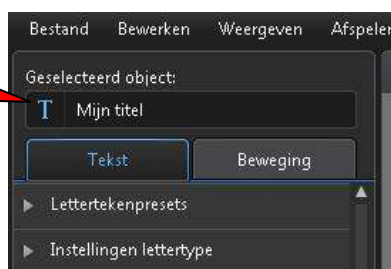
U kunt ook een foto op het 2^e videospoor slepen; dan wordt het een **Beeld in beeld** en kunt u de grootte en plaats aanpassen.

Met de knop **Titel** komt u in het titeloverzicht. Er is een aantal mappen met soorten titels. Er zijn doorzichtige titels die u op het 2^e videospoor plaatst, andere komen tussen de filmbeelden op het 1^e spoor. U kunt ook zelf een titel maken door deze knop te klikken en te kiezen **2D-titel**.

Hier kunt u de tekst aanpassen.

Als u rechtsklikt in de tekst in het **voorbeeldvenster** kunt u de grootte en tekst-

kleur aanpassen. Als u in het voorbeeldvenster de tekst selecteert kunt bij de knop

Lettertekenpresets kiezen uit een groot aantal kantklaar lettertypes.

Met de andere knoppen kunt nog heel veel andere instellingen maken.

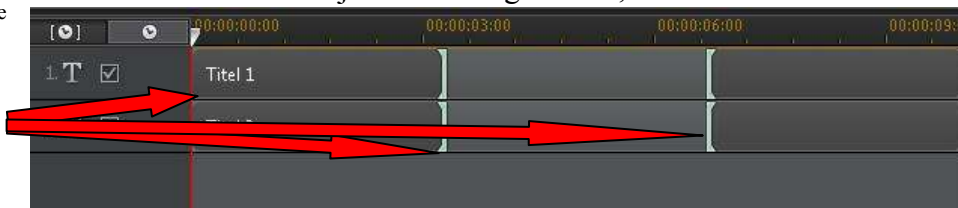
Naast de knop **Tekst** ziet u de knop **Beweging**.

Hier heeft u de keuze:

- **Begineffect** hiermee kiest u met welke beweging de tekst in beeld komt.
- **Einde-effect** hiermee kiest u met welke beweging de tekst uit beeld gaat.
- **Wazigheid** hiermee stelt u wazigheid in.

Als u op de knop **Voer titel in** klikt en daarna in het voorbeeldvenster, kunt u een 2^e titel invoeren. Hiermee kunt weer dezelfde handelingen verrichten als hiervoor.

U ziet per titel 3 tijdsblokken. het 1^e blok is de tijd van het begineffect, het 2^e blok dat de titel stil in beeld staat en het 3^e blok de tijd van het einde-effect. Door de linker- of rechterrand te verslepen kunt u de starttijd of de tijdsduur van het blok aanpassen.

Als u klikt op opslaan, wordt gevraagd een naam op te geven. Deze titel is nu opgeslagen in de titel-bibliotheek. U kunt deze dan vaker gebruiken door de tekst aan te passen, de verdere opmaak hoeft u dan niet opnieuw in te brengen.

U kunt een ondertitel in de film plaatsen met de knop **Ondertitelruimte**. Als u klikt op kunt u een **Ondertitel** invoeren door te dubbelklikken in het vak **Ondertiteltekst**.

Als u klikt op **Tekstformaat ondertitels wijzigen**, kunt u de lettergrootte en soort wijzigen. Met de knop **Ondertitelpositie aanpassen** kun u de plaats wijzigen.

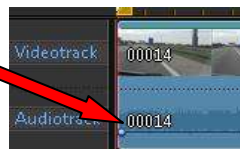
U kunt de tijdsduur veranderen door de rand aan het eind te verslepen.

7. Audio toevoegen en bewerken

Als u een map hebt gemaakt waar muziek in staat kunt u die met de knop **Media importeren** importeren. Nu selecteert u de **Audio** voor de **Mediaruimte**. Als u hier een melodie aanklikt kunt die beluisteren, als dit de juiste muziek is sleept u die naar het naar het **Muziektrack**.

U kunt de tijdsduur, net als bij de scènes, inkorten.

U kunt het volume van het geluid wijzigen door deze lijn aan te klikken en omhoog (geluid harder) of omlaag (geluid zachter) te slepen. Dit kunt u ook bij het **Videotrack**, **Muziektrack** en **Stemtrack** gebruiken.

Het geluid van de diverse sporen moeten wel op elkaar worden aangepast. U kunt op meerdere plaatsen zo het geluid harder en zachter zetten.

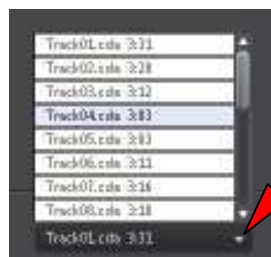
Om tekst in te spreken klikt u de knop **Opnameruimte**. Hier kunt u het volume van de opname instellen. Bij **voorkeuren** kunt u o.a. instellen dat de opname na 3 sec. start. Om de opname te starten klikt u op de knop **Opnemen**. Dezelfde knop is om de opname te stoppen. De opname wordt op het **Stemtrack** geplaatst en in de **Mediaruimte** opgenomen bij **Audio**. Er is een instelling mogelijk om het geluid van de andere sporen te dempen in het gedeelte dat er is ingesproken. Ligt de opname niet op de juiste plaats op het **Stemtrack**, dan kunt u die verslepen naar de juiste plaats.

U kunt het geluid ook bewerken met behulp van de knop **Audiomixer**.

Nu ziet u voor ieder spoor, dat in gebruik is, een schuifregelaar waarmee u het volume aanpast op de plek waar de aanwijzer staat. Persoonlijk doe ik het liever op de tijdlijn door te slepen.

Om muziek van een CD over te zetten naar de computer gaat u naar en kiest **Opnemen van CD**. Als u klikt op

deze knop kunt u een lied kiezen door er op te klikken.

Met de afspeeltoets kunt u het lied afspelen.

Stel met **Map wijzigen** in waar de muziek moet worden opgeslagen.

Met de knop **Opnemen** start u de opname. Dit verloopt behoorlijk snel; hierna wordt gevraagd onder welke naam het moet worden opgeslagen.

Op deze manier kunt u meerdere tracks overzetten.

(Als u vaker monteert is het handig een vaste map met een hoeveelheid muziek te hebben.)

Als u daarna terug gaat naar **Bewerken**, vindt u de opgenomen muziek terug in de **Mediaruimte**.

Met de knop **Magic tools** kunt u kiezen **Magic Music**, hiermee kunt u muziek toevoegen. Er is keus uit een aantal stijlen en nummers.

De tijdsduur van deze muziek kunt u zelf bepalen, het wordt geen herhaling van een kort stukje, maar de muziek wordt op maat gemaakt.

8. Effecten toevoegen

PowerDirector heeft 3 soorten effecten.

Effectruimte

PIP Objectsruimte

Partikelruimte

- **Effectruimte.** U ziet hier een groot aantal effecten. Als u in het effect klikt ziet u wat het doet. Hiermee kunt u het bijvoorbeeld laten regenen of sneeuwen. U sleept het gekozen effect naar het **Effecttrack**.
- **PIP Objectsruimte.** U ziet hier een groot aantal items die bedoeld zijn als **Beeld in beeld**. U sleept het gewenste object naar het **2^e videospoor**.
- **Partikelruimte.** U ziet hier een groot aantal items die bedoeld zijn als **Beeld in beeld**. U sleept het gewenste object naar het **2^e videospoor**.

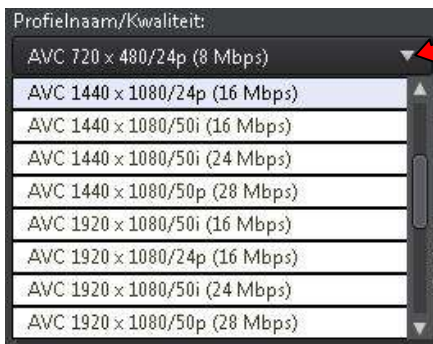
Hier is niet veel over te vertellen, gewoon proberen.

9. Produceren

Hier maakt u van de film een bestand dat op de computer of Mediaspeler kan worden afgespeeld. Ook kunt u bestand maken en op YouTube of Facebook plaatsen.

Onder de Knop **Standaard 2D** vindt u een aantal mogelijkheden:

- AVI dit kan worden gebruikt voor een DV-camcorder of DV-videorecorder
- MPEG-2 dit is gecomprimeerde standaard DVD kwaliteit
- H264 dit is gecomprimeerde Full HD video
- WMV dit is bedoeld voor de Windows mediaspeler
- MPEG-4 dit is gecomprimeerde en betere kwaliteit dan MPEG-2
- MOV dit is gecomprimeerde lage kwaliteit video
- MKV dit is meer gecomprimeerde video, kwaliteit HD video
- Audio hier maakt u een bestand met alleen het geluid

Als u gekozen hebt welke soort het wordt kunt u met deze knop kiezen welke kwaliteit het bestand moet worden. Uiteraard hoe hoger hoe beter, maar als u een Full HD TV hebt, heeft het geen zin om 4K te kiezen. Kies ook geen hogere kwaliteit dan de originele film is.

Stel bij **Uitvoermap** in waar het bestand moet worden opgeslagen.

Uitvoermap: F:\Cyberlink\Export\Produce.m2ts

Met de knop **Start** wordt het bestand berekend en opgeslagen. Afhankelijk van het aantal sporen, titels, overgangen etc. kan dit geruime tijd in beslag nemen.

Met de knop **Apparaat** kunt u een apparaat kiezen waarop het bestand moet worden opgeslagen, zoals een DV- of HDV-camera.

Met de knop **Online** kunt u kiezen of het bestand op Facebook, YouTube, Dailymotion of Vimeo moet worden geplaatst.

Ook hier heeft u keuze in kwaliteit.

Denk er aan hoe hoger de kwaliteit, hoe groter het bestand en speelt het mogelijk niet vloeiend meer af.

Bij deze opties vraagt het programma u in te loggen op de webservice, zodat het bestand kan worden geüpload.

Bij YouTube kunt u vooraf al invullen of het privé of openbaar wordt.

10. Schijf maken

Als u een schijf wilt maken met een menu, moet eerst bij **Bewerken** hoofdstukken maken. U klikt op de knop **Hoofdstukruimte**. Boven ziet u de mogelijkheid een hoofdstuk te maken op iedere scène of vaste tijd; dat is niet interessant. Het 1e hoofdstuk wordt automatisch aan het begin van de film geplaatst.

Nu zet u de wijzer op de plaats waar het 2e hoofdstuk begint en klikt op **Een hoofdstuk toevoegen**. Zo voegt op alle punten waar nodig een hoofdstuk toe.

Als u een hoofdstuk wilt verwijderen klikt u op dat punt en dan om het te verwijderen. Met de knop daarnaast verwijdert u alle hoofdstukken die zijn

toegevoegd. Met deze knop kunt u kiezen welk plaatje uit de scène in de menuknop wordt getoond. Eerst de wijzer op de gewenste plaats in de tijdlijn zetten en dan de knop klikken.

Hierna gaat u **naar Schijf maken**. Als u klikt op **Menuvoorkeuren** kunt u kiezen uit de aanwezige menu's (er is ook een keuze **Geen Menu**) en klik daarna op **Toepassen**.

Daarna klikt u **2D-schijf** en kiest welk soort schijf u wilt maken:

- DVD deze is bedoeld voor film van DV-camera's
- BluRay deze is geschikt voor ieder soort film, wordt afgespeeld op een BD-speler
- AVCHD hiermee zet u HD-kwaliteit op een DVD, tijdsduur 15 tot 20 minuten
- Video CD wordt bijna nauwelijks gebruikt, mogelijk een kort filmpje van een DV-camera

Onderstaand scherm is afhankelijk van het soort disk dat u hebt gekozen.

Selecteer hier de juiste kwaliteit voor de schijf:

- MPEG-2 is voor DVD.
- H264 is voor BluRay.

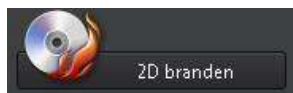

Met deze knoppen kunt u de muziek wijzigen die u hoort terwijl het menu wordt afgespeeld.

Met deze knop kunt u instellen of na het afspelen van een hoofdstuk de film terug moet gaan naar het menu.

Met deze knop start u het berekenen van de film en branden van de schijf.

Afhankelijk van het aantal sporen, titels, overgangen etc. kan dit geruime tijd in beslag nemen.

11. Multicam

Als u met **meerdere** camera's hebt gefilmd, is dit een mooie mogelijkheid dit te monteren. U klikt de knop **Plugin's** en kiest **MultiCam designer**.

Als u naast de film een aparte geluidsopname hebt gemaakt kiest u eerst **Audio importeren** en selecteert dat bestand in de **Mediaruimte** of op computer.

Nu klikt u in scherm 1 en kiest Video importeren en selecteert dat bestand in de **Mediaruimte** of op computer. Dit herhaalt u voor scherm 2 en volgende.

Hier kunt u selecteren welke Audiobron moet worden gebruikt.

Daarnaast moet u selecteren op welke manier de sporen moeten worden gesynchroniseerd, meestal zal dat Audioanalyse zijn.

Als u nu de knop **Toepassen** klikt gaat het programma de filmopnames synchroniseren.

De video van de verschillende camera's zal nu verschoven worden, zodat ze gelijk lopen.

Om dit te bekijken klikt u de knop **Afspelen**.

Om dit te monteren klikt u op **Opnemen** en terwijl de film loopt klikt u, als een regisseur, in het venster waarvan u het beeld wilt hebben.

Als dit klaar is klikt u op de knop **Opnemen** om te stoppen en daarna op **OK**.

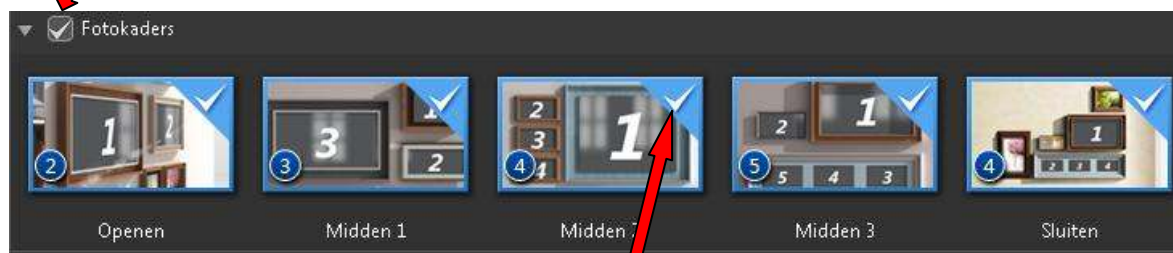
Nu staat u het gemonteerde materiaal op de tijdlijn.

12. Thema ontwerper

Deze functie zou gebruikt kunnen worden aan het begin van een film.
U krijgt dan een geanimeerd begin van uw film.

U klikt de knop **Plugin's** en kiest **Themaontwerper**.

Nu ziet u een groot aantal sjablonen.
Hier kunt u een sjabloon selecteren.

Het sjabloon bestaat uit een aantal secties, hier kunt u eventueel een sectie uitschakelen.

Als u het sjabloon met **OK** bevestigd kunt u per sectie de beelden invullen.

Bij dit symbool kunt u video of een foto plaatsen.

Bij dit symbool kunt u alleen een foto plaatsen.

Hier kunt u de gewenste teksten invullen.

Met deze knop speelt u de hele film af.

Met deze knop speelt u het huidige fragment af.

13. Aanvulling voor PowerDirector 13

Gedurende het 1^e jaar heeft u gratis 10 Gb cloud opslag ter beschikking.

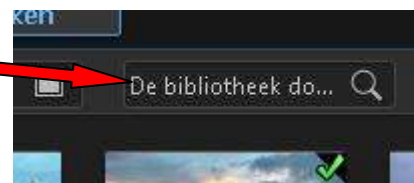
Als het geluidsniveau te hoog staat wordt u dmv gele stippen gewaarschuwd.

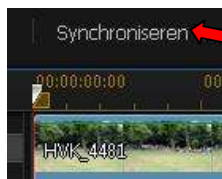
Bij de functie **Stabiliseren** is **Verbeterde stabilisator gebruiken** toegevoegd.

Bij Schijf maken kunt u kiezen welke soort schijf u wilt branden. Nadat u de knop **2D branden** heeft aangeklikt, kunt u een schijf branden of met **Opslaan als schijfafbeelding** een ISO-bestand maken. Met diverse programma's kunt hiermee later een schijf maken.

Tijdens **Bewerken** kunt u in de bibliotheek zoeken naar een scène, foto of een lied. Een paar letters is vaak voldoende.

Voor Multicam is er een 2e mogelijkheid. Plaats de scènes van de verschillende camera's op de 1e tijdlijn, selecteer ze alle en klik op **Synchroniseren**. Nu worden de scènes van de verschillende camera's verdeeld over meerdere sporen.

Bij Media-inhoud is de knop Projecten toegevoegd. Als u deze selecteert en een project aanklikt, kunt u het afspelen zonder het te openen. U kunt nu ook een project naar de tijdlijn slepen en verder monteren. Op deze manier kunt u ook meerdere projecten achter elkaar op de tijdlijn plaatsen.

Bij **Overgangen** kunt u in de **Alfa** selectie een aantal aanpassingen doen, zoals o.a. draaien, kleur of transparantie wijzigen.